

Miten toimia huolestuttavassa tilanteessa?

JÄMSÄN PERUSOPETUS JA PERUSOPETUKSEEN VALMISTAVA OPETUS

Opiskeluhuoltosuunnitelma ja Pedanetin Opiskeluhuolto-sivusto

- Jämsän perusopetuksen opiskeluhuoltosuunnitelmassa kuvataan yhteisöllisen opiskeluhuollon tavoitteet, tarkoitus ja toiminta Jämsän perusopetuksessa ja perusopetukseen valmistavassa opetuksessa
 - ks. [Jämsän perusopetuksen ja perusopetukseen valmistavan opetuksen opiskeluhuoltosuunnitelma](#)
- Opiskeluhuoltosuunnitelmassa kuvataan myös toimenpiteet tukitoimen järjestämiseksi yksilökohtaisessa opiskeluhuollossa
 - esimerkiksi miten toimia, kun huoli oppilaasta herää, ks. opiskeluhuoltosuunnitelman luku 4, s. 25.
- Koottua tietoa opiskeluhuoltoon liittyen löytyy myös Jämsän Pedanetin päävalikon kohdasta Opiskeluhuolto
 - ks. [Opiskeluhuolto \(peda.net\)](#)

Kun huoli herää

- Koulun arjessa toimivat aikuiset, erityisesti opettajat ovat avainhenkilöitä oppilaan tuen tarpeen tunnistamisessa
- Myös oppilaan tilanteen tarkemmassa selvittelyssä sekä tuen suunnittelussa ja järjestämisessä on opettajan näkökulma keskeisen tärkeä
- Jokaisella Jämsän perusopetuksen tai opiskeluhuollon henkilöstöön kuuluvalla on opiskeluhuoltolakiin perustuva velvollisuus on puuttua asiaan ja ohjata oppilas tuen piiriin
- Yksilökohtaisen opiskeluhuollon palveluita tarjotaan heti huolen herätessä

Lastensuojelullinen huoli

- Lastensuojelullisessa huolessa toimitaan lastensuojelulain mukaisesti
 - Ks. [Lastensuojelulaki 417/2007](#)
- Lastensuojelulain mukainen ilmoitusvelvollisuus lastensuojelullisen lain tarpeessa olevasta alaikäisestä (**lastensuojeluilmoitus**) koskee jokaista henkilöstöön kuuluvaa työntekijää (Lsl 25 pykälä)
- **Ilmoitusvelvollisuutta ei voi siirtää esimerkiksi esihenkilölle tai opiskeluhuollon henkilöstölle**
- Ilmoitusvelvollinen ei voi tehdä ilmoitusta myöskään anonyymisti
- Lastensuojelulain mukainen ilmoitusvelvollinen henkilö voi täyttää ilmoitusvelvollisuutensa myös ottamalla yhteyttä hyvinvointialueen lastensuojeluun yhdessä lapsen/nuoren tai tämän huoltajan kanssa (**Yhteydenotto sosiaalihuoltoon tuen tarpeen arvioimiseksi**)

Yhteydenotto sosiaalitoimeen lapsen ja/tai lapsiperheen tuentarpeesta ja lastensuojeluilmoitus

- Keski-Suomen hyvinvointialueen ohjeet lastensuojelullisissa huolissa toimimiseen lomakkeineen sekä ohje kiireellisissä asioissa toimimiseen löytyy hyvinvointialueen linkistä:
[Ota yhteyttä lapsiperheen tuen tarpeesta tai tee lastensuojeluilmoitus](#)
- Ko. sivun kohdasta *Verkkoasiointi* pääset myös hyvinvointialueen sähköiseen **Omapalveluun**, jossa sosiaalihuoltolain mukaisen huoli-ilmoituksen tai lastensuojeluilmoituksen voi tehdä ilman sähköistä henkilöllisyyden todentamista. Omapalveluun pääsee myös suoraan tästä linkistä:
[Omapalvelu – sosiaalihuollon sähköinen asiointi | Keski-Suomen hyvinvointialue \(hyvaks.fi\)](#)
- **Jos et ole varma, pitäisikö lastensuojeluilmoitus tehdä, kysy ensin neuvoa sosiaalityöntekijältä kertomatta lapsen/nuoren henkilöllisyyttä.**

Epäily oppilaan joutumisesta pahoinpitelyn tai seksuaalisen hyväksikäytön uhriksi

- Lastensuojelua ja poliisia tulee konsultoida tilanteissa, joissa on epäily oppilaan joutumisesta pahoinpitelyn tai seksuaalisen hyväksikäytön kohteeksi.
- Lastensuojelusta ja poliisilta voi kysyä neuvoa ko. tilanteissa myös kertomatta lapsen henkilöllisyyttä.
- Lisätietoa ja ohjeistusta väkivalta- tai seksuaalisen hyväksikäytön epäilyssä toimimiseen löytyy mm. linkistä [Ilmoitusvelvollisuudet - Rikosuhripäivystys \(riku.fi\)](https://riku.fi/fi/Ilmoitusvelvollisuudet-Rikosuhripaivystys)

Perusopetuksen opiskeluhuollollinen polku

JÄMSÄ

Huomioitavaa:

Jos huoli on akuutti, tehdään yhteydenotto sosiaalihuoltoon tuen tarpeen arvioimiseksi, lastensuojeluilmoitus tai yhteys poliisiin. Myös konsultaatiomahdollisuus.

Jos yhteydenottoa ei ole mahdollista tehdä yhdessä, huoltajalle (ja lapselle) on annettava tieto yhteydenotosta ja mahdollisuus keskustella yhteydenottoon liittyvistä syistä.

Velvollisuus tehdä **ilmoitus poliisille**, kun syytä epäillä, että lapseen on kohdistettu rikoslaissa (20 luku) seksuaalirikoksena (esim. seksuaalinen hyväksikäyttö, raiskaus) rangaistavaksi säädetty teko tai henkeen tai terveyteen kohdistunut rikos (esim. pahoinpitely).

Lisäksi on tehtävä lastensuojeluilmoitus.

Opiskeluhoillon palveluiden asiantuntijoita voi aina konsultoida nimettömänä. Älä jää huolesi kanssa yksin!

TIIVISTETTY TOIMINTAOHJE LAPSEEN KOHDISTUVIEN SEKSUAALIRIKOS- JA KALTOINKOHTELUEPÄILYJEN KOHTAAMISEEN, TUTKIMISEEN JA HOITOOON KESKI-SUOMESSA

Kun tietoosi tulee tai herää epäily lapsen tai nuoren joutuneen seksuaalirikoksen tai muun väkivallan tai kaltoinkohtelun uhriksi:

Jos lapsi/nuori kertoo sinulle tapahtumista

- Ole rauhallinen ja kuuntele. Pysy neutraalina. Älä vaienna lasta/nuorta.
- Kirjaa tarkka tapahtumakuvaus siitä kuka asiasta kertoi ja kenelle, mitä hän kertoi, miten hän kertoi, missä hän kertoi ja milloin epäily on syntynyt.
- Kirjaa mahdollisimman tarkat kuvaukset siitä, ketkä ovat kysyneet lapselta/nuorelta asiasta, mitä häneltä on kysytty ja mitä hän on vastannut ja kertonut.

Ole välittömästi yhteydessä

- lastensuojeluun (lastensuojeluilmoitus) TAI
- virka-ajan ulkopuolella akuutissa tilanteessa sosiaalipäivystykseen (lastensuojeluilmoitus)
- JA poliisiin (rikosilmoitus)

Ilmoituskynnys ei edellytä täyttä varmuutta tai edes todennäköisiä syitä epäillä rikoksen tapahtuneen, vaan pelkkä epäily asiasta riittää.

JÄMSÄ

**Kysy tarvittaessa neuvoa. Älä
jää huolesi kanssa yksin!**

JÄMSÄN PERUSOPETUS JA PERUSOPETUKSEEN VALMISTAVA OPETUS
Esitys päivitetty 4.6.2026